

KÚRIA

Bfv.I.1276/2013/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év február hó 27. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A társtettesként elkövetett garázdaság büntette és más bűncselekmények miatt **I. rendű terhelt** és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát elbírálv a Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.264/2013/3. számú ítéletét **II. rendű terhelt** tekintetében részben megváltoztatja, és a pártfogó felügyelet elrendelését mellőzi. Egyebekben a megtámadott határozatot **II. rendű terhelt** vonatkozásában hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Mátészalkai Járásbíróság a 2013. január 15-én kihirdetett 1.B.447/2010/33. számú ítéletével **II. rendű terheltet** bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság büntetében [1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont], társtettesként elkövetett testi sértés büntetékének kísérletében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés], és társtettesként elkövetett testi sértés vétségében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés]. Ezért őt, halmazati büntetésül, mint különös visszaesőt két év - végrehajtásában négy év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte, egyben a pártfogó felügyeletét is elrendelte. Bűnjelek elkobzásáról rendelkezett és bűnügyi költség viselésére kötelezte a terheltet.

Az ítélet ellen a **II. rendű terhelt** tekintetében az ügyész

jelentett be fellebbezést, a terhelt büntetésének súlyosítása, végrehajtandó börtönbüntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása érdekében, amelyet a megyei főügyészség is fenntartott.

A Nyíregyházi Törvényszék a 2013. június 25-én kihirdetett 3.Bf.264/2013/3. számú ítéletével az első fokú ítéletet részben megváltoztatta: II. rendű terhelt börtönbüntetésének tartamát egy év hat hónapra enyhítette, a végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte. A II. rendű terheltet mellékbüntetésül két év közügyektől eltiltásra is ítélte, és kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A tekintetükben első fokon jogerőre emelkedett fenti ítélettel a Mátészalkai Járásbíróság megállapította **I. rendű terhelt**, III. rendű, IV. rendű és V. rendű terheltek bűnösségét is. E terhelteket a felülvizsgálati indítvány nem érintette.

A jogerős határozatok ellen a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján **II. rendű terhelt** javára a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség élt felülvizsgálati indítvánnyal, a terhelttel szemben elrendelt pártfogó felügyelet mellőzése végett.

Az indítvány lényege szerint az elsőfokú bíróság a terheltre végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki. Emellett az 1978. évi IV. törvény 82. § (1) bekezdés d) pontja alapján a próbaidő tartamára elrendelte a pártfogó felügyeletét is, jóllehet ehelyett ugyanezen § (2) bekezdésének megfelelően azt kellett volna megállapítania, hogy a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt a különös visszaeső terhelt pártfogó felügyelet alatt áll.

Amikor a másodfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte, a pártfogó felügyelet elrendelésére vonatkozó, törvényi alapját veszített intézkedést is mellőznie kellett volna. Ezen anyagi jogszabálysértésre tekintettel annak a felülvizsgálat során történő mellőzése, míg egyebekben a másodfokú ítélet hatályban tartása indokolt.

A Legfőbb Ügyészség BF.2047/2013. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt indokai alapján fenntartotta.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen többek között felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

Ezért a Kúria a Be. 423. § (1) és (4) bekezdése szerint a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét, a jogerős határozatokkal megállapított tényállást irányadónak tekintve, az indítványban megjelölt okból felülvizsgálta. Ezen túlmenően a felülvizsgálat a Be. 423. § (5) bekezdésére figyelemmel hivatalból kiterjedt a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti eljárásjogi okokra is.

Ilyen, tételesen a Be. 373. § (1) bekezdés I/b. és I/c. pontjában és II-IV. pontjaiban meghatározott, hatályon kívül helyezést kötelezővé tevő eljárásjogi szabálysértés az ügyben nem volt észlelhető.

Érdemi vizsgálata során a Kúria az indítványt - az abban kifejtett jogi indokokkal egyetértve - az alábbiak szerint alaposnak találta.

A pártfogó felügyelet az eljáró bíróságok által alkalmazott, a cselekmények elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 70. § (1) bekezdés 7. pontja szerinti intézkedés, amelynek alkalmazására a (2) bekezdésnek megfelelően büntetés, illetve intézkedés mellett kerülhet sor.

A korábbi Btk. a pártfogó felügyelet részletes szabályaira vonatkozó 82. §-a az (1) bekezdésében a bíróság mérlegelése szerint alkalmazható eseteket, míg a (2) bekezdésben a kötelező alkalmazás körét rögzíti.

Az (1) bekezdés d) pontja szerint pártfogó felügyelet rendelhető el a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére, ha annak eredményes elteltéhez az elkövető rendszeres figyelemmel kísérése szükséges.

A (2) bekezdés viszont akként rendelkezik, hogy többek között pártfogó felügyelet alatt áll az a visszaeső, akivel szemben a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztették.

[Egyébként, mivel az utóbbi esetben az elkövető a próbaidő tartamára a törvény kötelező rendelkezésénél fogva áll pártfogó felügyelet alatt, a járásbírósnak erről és nem a pártfogó felügyelet elrendeléséről kellett volna az adott esetben rendelkeznie.]

Amikor a másodfokú bíróság a törvény biztosította mérlegelési jogával élve a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését mellőzte, a pártfogó felügyeletre vonatkozó rendelkezés törvényi alapja megszűnt, e rendelkezés okafogyottá vált. Ezért az adott intézkedést a másodfokú bíróságnak mellőznie kellett volna, amit azonban elmulasztott.

A kifejtettetekre figyelemmel a Kúria a Nyíregyházi Törvényszék

ítéletét **II. rendű terhelt** vonatkozásában a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásával részben megváltoztatta és a pártfogó felügyelet elrendelését mellőzte. A támadott határozat egyéb rendelkezéseit, amelyeket a felülvizsgálati indítvány nem vitatott, a Be. 426. §-ának megfelelően – a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva – a II. rendű terhelt tekintetében hatályukban fenntartotta.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye [Be. 3. § (4) bekezdése és 416. § (4) bekezdés b) pontja]. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul, azzal, hogy az abban szereplő feltételek esetén a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kúria az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2014. február 27.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s. k.
előadó bíró, Dr. Soós László s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági tisztviselő
MTné